

25.9.2024

FÖRFARINGSSÄTT FÖR ATT FÖRHINDRA KORRUPTION I OP GRUPPEN

Det här är en sammanfattning av anvisningen Hantering av intressekonflikter och förhindrande av korruption som godkändes av styrnings- och compliance-kommittén vid OP Andelslag 14.6.2024.

Förhindrande av korruption och mutor är en del av OP Gruppens principer för god affärssed. Anvisningen gäller hela OP Gruppens personal och företagets personer med uppgifter inom förvaltning och ledning.

Vi godkänner inte givande av mutor och korruption i någon form. Alla företag i OP Gruppen och deras förvaltnings-, lednings- och tjänstepersoner har en skyldighet att förhindra korruption. Vi förutsätter även av våra tjänsteleverantörer att de ska förbinda sig till att följa OP Gruppens Kriterier för leverantörers samhällsansvar.

Givande eller tagande av muta är reglerat i strafflagen som en straffbar handling, som även en juridisk person kan ställas till svars för.

Syftet med en gåva eller en annan erbjuden förmån är avgörande för om risk för mutor och korruption föreligger. Om gåvans syfte är att påverka förtroendeförhållandet mellan företaget och en person i företagets tjänst kan det vara fråga om mutor eller korruption. Gåvans värde har inte nödvändigtvis någon betydelse och därför kan även en förmån eller gåva med lågt värde utgöra en korruptionsrisk, om det bakomliggande syftet är att påverka personens beslut.

Förfaringssätt vid misstanke om korruption

I alla situationer där en lednings-, förvaltnings- eller tjänsteperson erbjuds eller ombeds att ge en muta, eller där det uppstår någon annan misstanke om verksamhet som tyder på korruption, ska personen tala med sin närmaste chef (eller den aktör som ansvarar för utnämning) och informera det egna företagets compliance-ansvariga om iakttagelsen.

Vid bedömningen av situationerna ska det beaktas hur händelserna uppfattas av en utomstående. Om någon verksamhet uppfattas som korruption, finns det skäl att avstå från verksamheten.

Till ansvarsfull affärsverksamhet hör att identifiera eventuella korrupta förfaranden även i intressenternas verksamhet och att försöka ingripa för att rätta till situationen.

Det är viktigt att iakttagelser om korruption lyfts fram så tidigt som möjligt. Eftersom korruption alltid handlar om att integriteten, såsom oberoendet eller hederligheten, allvarligt kränks, kräver situationerna en grundlig utredning.

Företagets compliance-ansvariga ska också hålla OP Gruppens Compliance informerad om iakttagelsen. Vid behov kontaktar OP Gruppens Compliance behörig myndighet.

Den som misstänker korruption kan, om den vill, vända sig direkt till OP Gruppens Compliance. Observationen kan också anmälas anonymt via kanalen för anmälan om misstänkt missbruk (den s.k. whistleblowing-kanalen). En anmälan som gjorts i

whistleblowing-kanalen behandlas så att anmälarens personuppgifter inte avslöjas för andra parter än de som anges separat i bestämmelserna.

Allmänna principer om gåvor och gästfrihet

Gåvor, gästfrihet och evenemang som utomstående bjuder på kan utgöra olika sätt att påverka mottagarens verksamhet och beslut. Då kan de betraktas som korruption. Gåvor, gästfrihet och evenemang som utomstående bjuder på kan också ge upphov till intressekonflikter.

Innan en gåva eller gästfrihet erbjuds eller tas emot, en evenemangsinbjudan eller en resa i anslutning till den tas emot eller erbjuds, ska situationen noggrant bedömas och eventuella risker för intressekonflikt eller korruption kartläggas. Situationen ska även utvärderas med tanke på anseenderisken, och vid behov tas upp med chefen.

Grundläggande förutsättningar för givande och mottagande av gåvor och gästfrihet:

- Gåvan eller gästfriheten ska vara rimlig och sedvanlig
- Bedömningen ska alltid göras ur OP Gruppens perspektiv
- Givandet ska ske öppet som ett tecken på uppskattning eller ett genuint affärssyfte
- Det får inte pågå en aktiv förhandlingssituation (till exempel en upphandling, beredning av affärsbeslut) mellan gåvans eller gästfrihetens givare och mottagare
- Gåvan eller gästfriheten får inte påverka beslutsfattandet.

Exempelvis reklamgåvor av mindre värde eller sedvanliga artigheter på bemarkingsdagar är acceptabla. Man får däremot inte be om en förmån (till exempel en gåva eller en inbjudan) eller ta initiativ till att man själv eller en tredje part ska få en förmån.

Vid givande av gåvor och gästfrihet ska dessutom mottagarens regler följas då de är kända (till exempel anvisningar till myndigheterna om gästfrihet, förmåner och gåvor). Företrädare för offentlig makt får inte erbjudas gåvor eller annat förutom sedvanlig gästfrihet, exempelvis kaffebjudning vid möten.

Gåvor

En mottagen eller given sedvanlig varugåva ska motsvara de rådande affärssederna. Värdet på en gåva får inte överstiga 150 euro.

Att ge eller ta emot gåvor med ett högre värde än så är möjligt endast i diskretionära fall med ett på förhand av chefs chef givet skriftligt beslut. Beslutet jämte motiveringar dokumenteras och registreras i affärsrörelsens register. Det befriar dock inte personen själv från ansvaret att använda sitt eget omdöme.

Även erbjudanden av gåvor, vars värde överstiger 150 euro och som har avvisats, ska dokumenteras och registreras.

Det är inte tillåtet att ge eller ta emot personliga direkta penninggåvor eller gåvor som kan likställas med dem (till exempel presentkort). Compliance har gett en separat intern anvisning beträffande presentkort av mindre värde.

Gästfrihet

Sedvanlig gästfrihet är acceptabel. Exempel på sådan är kundevenemang som ordnats i affärssyfte. Man får däremot inte be om en förmån (t.ex. en inbjudan) eller ta initiativ till att man själv eller tredje part ska få en förmån. Då man erbjuder och tar emot gästfrihet ska

det ske öppet som ett tecken på uppskattning eller i ett genuint affärssyfte. Erhållen eller bjuden traktering ska alltid vara skäligen, anpassad till situationen och motsvara de allmänt rådande affärssederna.

Deltagande som engångsföreteelse, i egenskap av inbjuden eller som inbjudare, i till exempel en konsert, ett idrottsevenemang eller något annat motsvarande evenemang i Finland utan osedvanlig traktering, kan betraktas som sedvanlig skötsel av kundrelationer.

Prövningen och beslut i anslutning till tillhandahållande och mottagande av annan än sedvanlig gästfrihet fattas skriftligen av chefens chef till personen. Gästfriheten ska ha arbetsgivarens godkännande på förhand och gästfriheten registreras.

Även gästfrihet som man till följd av en bedömning har tackat nej till ska registreras, inklusive motivering. Prövningen ska vara kritisk och beakta de uppfattningar som råder i samhället. Det befriar dock inte personen själv från ansvaret att använda sitt eget omdöme. I oklara fall ska man avstå från gästfrihet.

Om en företrädare för OP Gruppen är inbjuden som gäst, svarar hens egen arbetsgivare för inkvarterings- och resekostnaderna. Då en företrädare för OP Gruppen är arrangör för ett evenemang, ska man för resekostnadernas del beakta de bestämmelser som förpliktar gästerna, men även den etablerade praxis enligt vilken inbjudna gäster själva står för sina inkvarterings- och resekostnader.

Vederlagsfri förmån och sponsring av ett företag i OP Gruppen

Företagen i OP Gruppen kan under vissa förutsättningar besluta att ge gåvor till ett allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål. Till OP Gruppen hörande företags rätt att ge förmåner utan motprestation begränsas av bestämmelserna i lagen om andelslag och aktiebolagslagen och OP Gruppens interna anvisningar om gåvor till allmännyttiga samfund och föreningar. Gåvorna registreras.

OP Gruppen eller företagen i gruppen stöder inte politiska partier eller organisationer genom gåvor, och de deltar inte heller i att stödja en enskild kandidats valkampanj.

På sponsring som görs av ett företag i OP Gruppen tillämpas OP Gruppens anvisningar för sponsring. Sponsringen registreras.

Att ge gåva och sponsring är förbjudet, om gåvotagaren eller sponsringsobjektet är en organisation där bestämmande inflytande utövas av en person som hör till förvaltningen i banken eller ett annat företag i OP Gruppen eller en nära släkting till en sådan person.

Att ge gåva är också förbjudet om det i andra situationer finns en koppling mellan gåvogivaren och gåvotagaren. Vad gäller koppling beaktas särskilt sådana situationer där den person som beslutar om givande av gåva eller sponsring, eller dennes närstående, direkt företräder gåvans mottagare eller centralt beslutar om de erhållna medlens användning i det mottagande företaget.

Utbildning

I OP Gruppen kommuniceras det internt om förhindrande av korruption. Principerna för god affärssed och hantering av intressekonflikter och förhindrande av korruption är en del av det årliga utbildningsprogram som är obligatoriskt för hela OP Gruppens ledning och tjänstemän. Av OP Gruppens företags förvaltningspersoner förutsätts engångsavläggande av ovan nämnda kurser. Dessutom ordnas behovsprövad utbildning om förebyggande av korruption i företagen och affärsfunktionerna.